CONTROLEDIENST VOOR
DE ZIEKENFONDSEN

Brussel, 15 mei 2007

Omzendbrief : 07/13/D1

Rubrieken: 24 - 26 - 27

Uw contactpersoon: Robert VERSCHOREN, Financieel inspecteur-directeur
tel.: 02/209.19.27

ZEKERHEDEN DOOR MUTUALISTISCHE ENTITEITEN VERLEEND TEN GUNSTE VAN DERDEN - ALGEMENE PRINCIPES EN VOORWAARDEN

1. Inleiding

Onderhavige omzendbrief legt de algemene principes en de voorwaarden vast waaraan een zekerheid dient te voldoen die door een mutualistische entiteit wordt verleend ten gunste van een derde. De term zekerheid die in onderhavige omzendbrief wordt gebruikt, betreft elke mogelijke vorm van persoonlijke of zakelijke zekerheid gesteld als waarborg ten voordele van een derde en gevestigd op een roerend of onroerend goed van de mutualistische entiteit.

2. Algemene principes en voorwaarden

a) De zekerheid dient te kaderen in de algemene doelstellingen van de mutualistische entiteiten

De doelstellingen van de mutualistische entiteiten worden als volgt omschreven in artikel 2, § 1, en artikel 3 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen:

*"**Art. 2. § 1.** De ziekenfondsen zijn verenigingen van natuurlijke personen die het bevorderen van het fysiek, psychisch en sociaal welzijn als streefdoel hebben in een geest van voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit. Zij oefenen hun activiteiten uit zonder winstoogmerk.".*

Verder preciseert artikel 3 het volgende met betrekking tot de inrichting van diensten in het kader van de vrije en aanvullende verzekering:

*"**Art. 3.** De ziekenfondsen moeten minstens een dienst oprichten die als doel heeft :*

a) …

b) het financieel tussenkomen voor hun leden en de personen te hunnen laste, in de kosten voortspruitend uit de preventie en behandeling van ziekte en invaliditeit of het toekennen van uitkeringen in geval van arbeidsongeschiktheid of wanneer zich een toestand voordoet waarbij het fysiek, psychisch of sociaal welzijn bedoeld in artikel 2 kan worden bevorderd;

c) het verlenen van hulp, voorlichting, begeleiding en bijstand met het oog op het bevorderen van het fysiek, psychisch of sociaal welzijn, onder meer bij het vervullen van de opdrachten vermeld onder a) en b).

(…)".

Het verlenen van zekerheden aan derden kan enkel overwogen worden ten gunste van entiteiten waarmee de mutualistische entiteit voor de verwezenlijking van haar wettelijke doelstellingen <u>een samenwerkingsakkoord heeft afgesloten</u> in het kader van artikel 43 van voormelde wet van 6 augustus 1990. Van zodra een zekerheid wordt verleend, dient het betreffende samenwerkingsakkoord aangepast in de zin dat de concrete modaliteiten van de zekerheid moeten worden vermeld onder sectie "II. Voorwerp van het samenwerkingsakkoord" van het typemodel van samenwerkingsakkoord zoals vastgesteld in omzendbrief 01/15/D1 van 19 december 2001.

b) Ingeval de zekerheid effectief wordt omgezet in een vordering of lening, dient te zijn voldaan aan de voorwaarden die gelden voor de beleggingen

Op het ogenblik dat de derde-begunstigde van de verleende zekerheid insolvabel wordt en bijgevolg de schulden in kwestie niet kan aflossen, zal, vermits de zekerheid dan wordt opgeëist door de schuldeiser, in hoofde van de mutualistische entiteit een vordering op of lening aan deze derde ontstaan[(1)]. Een vooruitziend financieel beleid van de mutualistische entiteit veronderstelt bijgevolg dat reeds op het ogenblik dat de zekerheid wordt verleend, onderzocht wordt in hoeverre kan worden voldaan aan de voorwaarden en beperkingen gesteld in het *koninklijk besluit van 13 november 2002 tot uitvoering van artikel 29, § 4, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen*, gewijzigd door het koninklijk besluit van 3 december 2006, en die in de volgende paragraaf zijn opgenomen. Hierbij dient eveneens rekening gehouden met eventuele toekomstige tekorten die zouden kunnen verwacht worden in de vrije en aanvullende verzekering gedurende de periode waarover de zekerheid loopt.

Voormeld koninklijk besluit, dat de voorwaarden bepaalt waaronder en de wijze waarop de ziekenfondsen en de landsbonden hun fondsen deponeren, terugtrekken en wederbeleggen, laat leningen aan rechtspersonen toe indien voldaan is aan volgende <u>voorwaarden</u>:

- met de rechtspersoon waaraan wordt geleend, dient een samenwerkingsakkoord te zijn afgesloten zoals bedoeld in artikel 43 van voornoemde wet van 6 augustus 1990;

- de rechtspersoon waaraan geleend wordt, moet onderworpen zijn aan een revisorale controle, die niet noodzakelijk door dezelfde revisor als de revisor aangesteld door de mutualistische entiteit wordt uitgeoefend;

---

(1) De alternatieve mogelijkheid, nl. het niet terugvorderen van de in geld omgezette zekerheid (of de kwijtschelding van de vordering), wordt hier buiten beschouwing gelaten. Deze mogelijkheid, die in feite gelijkstaat met een gift en dus onder geen beding kan worden aanvaard, zou aanleiding geven tot het inboeken van een kost en beïnvloedt het financieel evenwicht van de betreffende diensten en/of het administratief centrum onmiddellijk.

- de leningen dienen aangewend voor de realisatie van doelstellingen die in overeenstemming zijn met de wettelijke opdrachten van de mutualistische entiteiten, met name deze bepaald in artikel 2, § 1, en 3, van voornoemde wet van 6 augustus 1990;

- de ontvanger van de lening moet zich schriftelijk ertoe verbinden aan de revisor van de mutualistische entiteit die de lening toekent, alle informatie mede te delen die deze revisor nodig acht voor de uitvoering van zijn opdracht. De revisor zal deze informatie in het bijzonder opvragen met het oog op de beoordeling van de invorderbaarheid van de openstaande lening.

Wat de omvang van de lening betreft, worden door het hierboven vermeld koninklijk besluit volgende beperkingen opgelegd:

- maximum 25 % van het gedeelte van de reserves[(1)] van de diensten dat de solvabiliteitsmarge overstijgt die is bedoeld in het *koninklijk besluit van 21 oktober 2002 tot uitvoering van artikel 28, § 1, tweede lid, van voormelde wet van 6 augustus 1990*, gewijzigd door het koninklijk besluit van 15 september 2006, mag aangewend worden voor materiële, immateriële en financiële vaste activa ter financiering van de voor de werking van de mutualistische entiteit noodzakelijke infrastructuur en voor het toestaan van leningen aan rechtspersonen;
- het gedeelte van de reserves[(2)] van het administratief centrum dat de solvabiliteitsmarge overstijgt die is bedoeld in het voornoemde koninklijk besluit van 21 oktober 2002, mag onder meer aangewend worden voor materiële, immateriële en financiële vaste activa ter financiering van de voor de werking van de mutualistische entiteit noodzakelijke infrastructuur en voor het toestaan van leningen aan rechtspersonen. Bovendien mag het financieel evenwicht van het administratief centrum niet in het gedrang worden gebracht en moet de Controledienst per aangetekend schrijven in kennis worden gesteld van een eventuele lening vanuit de reserves van dit centrum binnen de dertig kalenderdagen na het einde van het trimester waarin deze lening werd toegestaan. Deze meldingsplicht geldt evenwel niet voor leningen toegestaan met de eerste schijf van 25 % van voornoemde vrije reserves van het administratief centrum.

c) De reservefondsen moeten steeds gedekt blijven door gelijkwaardige activa

Artikel 28, § 1, derde lid, van voornoemde wet van 6 augustus 1990 bepaalt dat de reservefondsen voor de diensten van de vrije en aanvullende verzekering moeten gedekt zijn door gelijkwaardige activa. Opdat de verplichtingen t.a.v. de leden door de ziekenfondsen zouden kunnen worden nagekomen, is het inderdaad noodzakelijk dat op het gepaste ogenblik de reserves, alsook de aangelegde voorzieningen, kunnen vrijgemaakt worden onder de vorm van geldmiddelen.

Met betrekking tot de zekerheden ten gunste van derden kan worden opgemerkt dat zolang de derde in kwestie zijn verplichtingen t.o.v. de schuldeiser kan nakomen, de mutualistische entiteit geen schade ondervindt van de zekerheid. Van zodra echter deze derde insolvabel is, zal de mutualistische entiteit de beschikbare middelen moeten vrijmaken om in naam van deze derde de schuld terug te betalen; in de balans worden m.a.w. vaste activa, beleggingen en/of liquide middelen op dat ogenblik omgezet in vorderingen of leningen. Het feit dat de derde zijn financiële verplichtingen t.a.v. zijn schuldeiser niet kan nakomen, impliceert op zijn beurt dat de inbaarheid van de ontstane vordering of lening, of minstens een gedeelte ervan, onmiddellijk in vraag kan worden gesteld. Vorderingen of leningen die voortvloeien uit omgezette zekerheden

---

(1) Som van de rubrieken "I.A. Reserves van de diensten met een gecumuleerd boni" en "II.A. Gecumuleerd tekort van de diensten met een gecumuleerd tekort" op het passief van de balans.

(2) Het bedrag in de rubriek "I.B. Reserves van het administratief centrum" op het passief van de balans.

kunnen bijgevolg niet worden beschouwd als "gelijkwaardige activa" zoals bedoeld in voormeld artikel 28, § 1, derde lid van voornoemde wet van 6 augustus 1990. Bij de beoordeling van de reële waarde van de activa ter dekking van het eigen vermogen en de voorzieningen van de mutualistische entiteiten, dient bijgevolg de waarde van de zekerheden in mindering gebracht van de balanswaarde van deze activa (cf. omzendbrief 07/10/D1 van 14 mei 2007 inzake gelijkwaardige activa).

3. Getrouw beeld van de jaarrekening

De mutualistische entiteiten dienen, overeenkomstig het *koninklijk besluit van 21 oktober 2002 tot uitvoering van artikel 29, §§ 1 en 5, van de wet 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen*, gewijzigd door het koninklijk besluit van 15 september 2006, hun jaarrekening op te stellen volgens dezelfde principes als deze die gelden voor de ondernemingen. Deze verplichting impliceert dat de jaarrekening een getrouw beeld dient te geven van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de mutualistische entiteit en dat in de toelichting bij de jaarrekening een passende verantwoording dient gegeven.

Met het oog op het getrouw beeld van de jaarrekening, dienen bijgevolg in de staat "XIX. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen" (document VR.36) in de toelichting van de jaarrekening van de vrije en aanvullende verzekering alle lopende rechten en verplichtingen van de mutualistische entiteit weergegeven die niet tot uiting komen in de balans, de resultatenrekening of elders in de toelichting.

Met betrekking tot eventuele zekerheden ten gunste van derden, dienen in de rubriek B van voormeld document minimaal volgende gegevens vermeld:

- de identiteit van de derde-begunstigde van de zekerheid;
- de omschrijving van de verbintenis waarvoor de zekerheid is verleend (terugbetaling van een lening, uitvoering van contractuele verbintenissen, …) en de termijn gedurende dewelke de verbintenis geldt;
- het bedrag van de zekerheid;
- desgevallend de specifieke bezittingen, vorderingen of andere activa van de mutualistische instelling waarop de zekerheid is gevestigd.

4. Toepassingsdatum

Voormelde algemene principes en voorwaarden inzake zekerheden ten gunste van derden zijn onmiddellijk van toepassing.

De Voorzitter van de Raad,

N. JEURISSEN

Deze omzendbrief vervangt de omzendbrief 02/02/D1 van 19 april 2002.